

Materská škola a školské prázdniny

Podľa § 150 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“), **školský rok sa začína 1. septembra a končí sa 31. augusta nasledujúceho kalendárneho roka.**

Člení sa na **obdobie školského vyučovania**, po ktorého skončení nasleduje **obdobie školských prázdnin**; školské prázdniny môžu byť aj v období školského vyučovania.

Obdobie školského vyučovania sa končí 30. júna príslušného kalendárneho roka; po ňom nasledujúce **obdobie školských prázdnin**, ktoré sa **končí 31. augusta** príslušného kalendárneho roka.

Organizáciu školského roka upravuje **vyhláška MŠ SR č. 231/2009 Z. z. o podrobnostiach o organizácii školského roka** na základných školách, na stredných školách, na základných umeleckých školách, na praktických školách, na odborných učilištiach a na jazykových školách (ďalej len „vyhláška MŠ SR č. 231/2009 Z. z., ktorá sa na materské školy nevzťahuje).

Školské prázdniny **sú určené pre školy, okrem materských škôl**. Z uvedeného dôvodu materské školy **nemôžu kopírovať školské prázdniny** tak, ako ich určuje vyššie citovaná vyhláška MŠ SR č. 231/2009 Z. z., ale **môžu** v priebehu školského roka, pred jednotlivými školskými prázdninami **zistiť ovať predbežný záujem** zákonných zástupcov o dochádzku detí do materskej školy v tomto čase. Táto možnosť vyplýva z potreby včas aktuálne reagovať (zmenou organizácie výchovno-vzdelávacej činnosti, personálnym zabezpečením, rozsahom a spôsobom zabezpečenia stravovania, vykurovania atď.) na prípadný znížený záujem zákonných zástupcov o materskú školu v danom čase.

O organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin rozhoduje riaditeľka materskej školy v spolupráci so zriaďovateľom, pričom rešpektuje oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

Materská škola je určená rovnako **pre všetky deti, bez ohľadu** na to, či sú ich zákonní zástupcovia zamestnaní, alebo nie, ako aj bez ohľadu na to, či sú ich matky na materskej dovolenke s ďalším dieťaťom. V čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu môže zriaďovateľ, prípadne aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a školstva SR vydať pokyny, ktorými na určitý čas uprednostní dochádzku niektorých detí do materskej školy a naopak, dochádzku niektorých detí do materskej školy na určitý čas obmedzí príp. neumožní, v záujme napr. bezpečnosti a ochrany zdravia detí a zamestnancov materských škôl.

Dochádzka dieťaťa do materskej školy je celoročná, nemožno ju obmedzovať len na obdobie počas školského vyučovania.

Prevádzku materskej školy možno aj **obmedziť**, napr. na niekoľko dní v týždni, príp. z celodennej výchovy a vzdelávania na poldennú – napr. z dôvodu odstávky vody, elektrickej energie, atď. alebo **prerušiť**, napr. z dôvodu nedostatku detí sa prevádzka preruší na určité obdobie – niekoľko dní, 1 týždeň; 1 mesiac, atď.

V žiadnom právnom predpise nie je ustanovené, **pri akom najnižšom počte detí môže byť v prevádzke napr. minimálne jedna trieda materskej školy**. Pri rozhodovaní o obmedzení alebo prerušení prevádzky materskej školy sa musí **prihliadať na oprávnené požiadavky zákonných zástupcov**, ale tiež sa musia **brať do úvahy aj špecifické podmienky konkrétnych materských škôl**. Ak vychádzame z ustanovenia § 28 ods. 2 školského zákona,

že „materská škola sa zriaďuje spravidla pri počte desať detí“, tak aj napr. **prevádzku väčšiny materských škôl možno považovať za optimálnu ešte v prípade, ak ju navštevuje 10 detí**, ktoré sú **sústredené do jednej triedy** (uvedené je potrebné posudzovať veľmi individuálne, rešpektujúc špecifiká jednotlivých materských škôl tak vo vzťahu k počtu tried, ako aj vo vzťahu k počtu detí).

Zakázať alebo inak obmedziť dochádzku žiadneho dieťaťa do materskej školy počas školských prázdnin nie je možné, a to ani dieťaťa, ktoré od nasledujúceho školského roka **nastupuje na primárne vzdelávanie do základnej školy**. Materská škola sa môže so zákonnými zástupcami dohodnúť, že v čase napr. letných prázdnin bude dieťa chodiť do materskej školy nie na celý deň, ale len na pol dňa, alebo nie každý deň, ale len niektoré dni v týždni.

Všeobecné a najmä neopodstatnené obmedzenie dochádzky detí do materskej školy len na čas školského vyučovania by bolo zásahom do práv dieťaťa, ako aj do práv zákonného zástupcu ako občana. Je nevyhnutné, aby riaditeľ materskej školy **dodržiaval princípy výchovy a vzdelávania** stanovené v § 3 písm. c) a d) školského zákona, t. j. **princíp rovnoprávnosti prístupu** k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie a princíp **zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie**.

O obmedzení alebo prerušení prevádzky materskej školy musí materská škola **vopred a preukázateľne informovať zákonných zástupcov**.

Vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z. z. (ďalej len „vyhláška o materskej škole“) **taxatívne určuje, že cez letné prázdniny sa prevádzka materskej školy preruší najmenej na tri týždne** z dôvodov:

- potreby dôkladného čistenia priestorov materskej školy,
- dezinfekcie prostredia a hračiek, ako aj
- čerpania dovolenky zamestnancov.

Prerušenie alebo obmedzenie prevádzky materskej školy cez letné prázdniny je **riaditeľ povinný oznámiť spravidla dva mesiace vopred**. Na túto oznamovaciu povinnosť nesmie riaditeľ zabúdať. Ak sa zákonní zástupcovia nedozvedia o čase a dĺžke prerušenia prevádzky materskej školy v čase letných prázdnin s dostatočným časovým predstihom, spôsobuje im to problémy so zabezpečením starostlivosti o dieťa.

V miestach, kde je viac materských škôl jedného zriaďovateľa, sa počas prerušenia prevádzky materskej školy deti **sústredujú do niektorej z nich** (materské školy sa spravidla každý rok striedajú). V mestách a obciach, v ktorých je viac materských škôl jedného zriaďovateľa, sa týmto ustanovením vychádza v ústrety zákonným zástupcom detí, ktorí potrebujú umiestniť dieťa do inej materskej školy v čase, keď tá, ktorú inak navštevuje ich dieťa, má prerušenú dochádzku. **Pri tomto sústredovaní detí sa musia dodržiavať isté postupy**, ktoré musia byť **vyšpecifikované v školskom poriadku** každej materskej školy.

Deťom, ktoré sú sústredené do niektorej materskej školy jedného zriaďovateľa, sa **nevydáva rozhodnutie**, pretože ide o **sústredovanie detí do inej materskej školy toho istého zriaďovateľa a nie o prijatie dieťaťa do inej materskej školy určenej zriaďovateľom na isté, časovo vymedzené obdobie**.

Do vybranej materskej školy sa deti, z jednotlivých materských škôl toho istého zriaďovateľa, **sústredujú so súhlasom/s informovaným súhlasom zákonných zástupcov**, v ktorom sú jednoznačne vyšpecifikované **práva a povinnosti** tak zákonných zástupcov, ako aj detí. V spomínanom súhlase/informovanom súhlase zákonného zástupcu sa nastavujú podmienky

privádzania a vyzdvihovania dieťaťa zákonným zástupcom, zdôrazní sa povinnosť dieťaťa a zákonného zástupcu dodržiavať školský poriadok danej školy a vnútornú organizáciu výchovno-vzdelávacej činnosti materskej školy, do ktorej sú deti sústredené.

Žiadny právny predpis neustanovuje riaditeľovi materskej školy **povinnosť** poskytnúť zákonným zástupcom „náhradnú materskú školu“ toho istého zriaďovateľa na celý čas prerušenia prevádzky materskej školy, ktorú dieťa inak navštevuje.

Vyššie uvedený postup sa **v plnej miere vzťahuje aj na základnú školu s materskou školou**. Pri riešení sústredovania, **nie nového prijímania**, detí do niektorej materskej školy toho istého zriaďovateľa (aj keď ide o materskú školu, ktorá je súčasťou ZŠ s MŠ) **nezohráva žiadnu rolu**, či ide o školu s právnou subjektivitou, alebo o školu bez právnej subjektivity (a to v plnej miere platí aj pre ZŠ s MŠ, ktoré sú vždy, zo zákona právnymi subjektmi).

Právnou subjektivitou škôl nijako nie sú dotknuté kompetencie zriaďovateľa.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že pri sústredovaní detí, materskej školy z jednej ZŠ s MŠ do druhej ZŠ s MŠ, počas školských prázdnin, stále **ide o sústredovanie a nie o nové prijímanie**, teda riaditelia pre tieto deti **nevydávajú nové rozhodnutia o prijatí**.

Doterajšia prax ukazuje, že v niektorých obciach/mestách, príp. v mestských častiach, bez ohľadu na oprávnené záujmy detí a ich zákonných zástupcov, sa uzatvárajú materské školy na celý júl a august. Takýto postup nie je správny a situácia sa dá riešiť takým spôsobom, že sa dodrží aj dikcia vyhlášky o materskej škole, aj si zamestnanci materskej školy vyčerpajú podstatnú časť svojej dovolenky a zároveň budú rešpektované aj oprávnené záujmy a potreby detí aj ich zákonných zástupcov.

Poznámka: V prípade, ak má zákonný zástupca dieťaťa v čase prerušenia prevádzky materskej školy počas letných mesiacov, do ktorej je inak jeho dieťa prijaté, **záujem o dochádzku do materskej školy iného zriaďovateľa**, môže sa tak diať, ale **len na základe žiadosti o prijatie** na predprimárne vzdelávanie, ku ktorej zákonný zástupca prikladá potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti obsahujúce aj údaj o povinnom očkovaní. Dieťa je do danej materskej školy prijaté rozhodnutím o prijatí do materskej školy podľa § 5 ods. 14 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **na čas od DD. MM. RRRR do DD. MM. RRRR**. Prijatím dieťaťa na takýto konkrétny čas do inej materskej školy **nijako nie je dotknuté jeho dovtedajšie prijatie v tej „kmeňovej“ materskej škole**, ktorú inak riadne navštevuje.